

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2015. Bu gayri resmi çeviri, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü İnsan Hakları Daire Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme'yi bağlamamaktadır.

© Republic of Turkey, 2015. Unofficial translation made by the Human Rights Department of the Ministry of Justice Directorate General for International Law and Foreign Relations This translation does not bind the Court.

© République de Turquie, 2015. Cette traduction non officielle a été faite par la Direction des Droits de l'Homme de l'Unité des Relations extérieures et juridiques du Ministère de la Justice. Elle ne lie pas la Cour.

Tematik Bilgi Notu – Eşcinsellik: cezai boyutları

Haziran 2014

İşbu Tematik Bilgi Notu, Mahkeme açısından bağlayıcı değildir ve tüm ayrıntıları içermemektedir.

Eşcinsellik: cezai boyutları

Ayrıca bk. "[Cinsel yönelim sorunları](#)" hakkındaki tematik bilgi notu

Eşcinsel ilişkilerin genel olarak suç sayılması

Dudgeon / Birleşik Krallık

22 Ekim 1981

Kuzey İrlanda'da ilgili tarihte yürürlükte olan mevzuat gereğince erkekler arasındaki eşcinsel ilişkiler, ceza gerektiren suç teşkil etmekteydi. Eşcinsel olan başvuran, söz konusu kanunların mevcudiyetinin kendisinde taciz ve şantaj korkusu da dâhil olmak üzere korku, acı ve psikolojik sıkıntı duygularına yol açtığından şikâyetçi olmuştur. Başvuran ayrıca bazı eşcinsel faaliyetleri ile ilgili olarak hakkında soruşturma açıldığından şikâyet etmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, [Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8. maddesinin](#) (özel hayata saygı hakkı) **ihlal edildiğine** karar vermiştir. Kapsamı ve mutlak niteliği nedeniyle, başvurana uygulanan kısıtlamanın muhtemel cezalardan farklı olarak, güdülen amaçlarla, diğer deyişle "başkalarının hak ve özgürlüklerinin" ve "ahlaklarının korunması" amaçlarıyla orantısız olduğunu kaydetmiştir.

Norris / İrlanda

26 Ekim 1988

İrlanda’da ilgili tarihte yürürlükte olan mevzuat gereğince erkekler arasındaki eşcinsel ilişkiler ceza gerektiren suç teşkil etmekteydi. Eşcinsel olan başvuran, cinsel ilişkileri de dâhil olmak üzere, özel hayatına saygı hakkına aşırı bir müdahale teşkil ettiğini düşündüğü bu mevzuattan dolayı şikâyetçi olmuştur.

Mahkeme, Sözleşme’nin **8. maddesinin** (özel hayata saygı hakkı) **ihlal edildiğine** karar vermiştir. İrlanda’da eşcinsel fiillerin ceza gerektiren suç sayılması için “acil bir toplumsal ihtiyaç” olduğunun öne sürülemeyeceğini tespit etmiştir. Toplumda eşcinselliği ahlaksızlık olarak gören kişilerin bu tür fiiller karşısında şok olabilmeleri, rencide olabilmeleri veya rahatsız olabilmelerine rağmen, bu durum bu fiilleri kendi rızasıyla işleyen yetişkinlere cezai yaptırım uygulanmasını mazur gösteremez.

Modinos / Kıbrıs

22 Nisan 1993

Başvuran, erkek bir yetişkinle ilişkisi olan bir eşcinsel olup “Kıbrıs’taki Eşcinseller için Özgürlük Hareketi”nin başkanıdır. Başvuran bazı eşcinsel fiillerin suç sayıldığı yasal hükümler nedeniyle büyük bir gerilim, kaygı ve yargılanma korkusu yaşadığını ifade etmiştir.

Mahkeme, Sözleşme’nin **8. maddesinin** (özel hayata saygı hakkı) **ihlal edildiğine** karar vermiştir. Ayrıca bu mevzuatın varlığının, başvuranın özel hayatını sürekli ve doğrudan etkilediğini kaydetmiştir.

A.D.T. / Birleşik Krallık (başvuru no. 35765/97)

31 Temmuz 2000

Başvuran, mahremiyet çerçevesinde ve kendi evinde, birden fazla erkek yetişkinle rızaları dâhilinde cinsel ilişkiye girmekten dolayı yargılanmasının ve mahkûm edilmesinin, özel hayatına müdahale teşkil ettiğini iddia etmiştir.

Mahkeme, Sözleşme’nin **8. maddesinin** (özel hayata saygı hakkı) **ihlal edildiğine** karar vermiştir. Mahkeme’ye göre söz konusu fiiller nitelik olarak mahrem olmakla beraber davalı Devletin takdir hakkı kısıtlıdır. Söz konusu mevzuata veya bu mevzuatın başvuran hakkında açılan davada uygulanmasını haklı gerekçelere dayandıracak “acil bir toplumsal ihtiyaç” bulunmamaktadır.

H. C. / Türkiye (no. 6428/12)

3 Haziran 2014 (kayıttan düşme kararı)

Başvuran eşcinsel bir birey olup, şikâyetleri, “Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ndeki” yetişkin erkek bireyler arasında kendi rızalarıyla gerçekleşen eşcinsel ilişkileri suç sayan bazı kanunların varlığı ile ilgilidir.

Başvuran 2014 yılının Nisan ayında Mahkeme’yi, KKTC’deki Ceza Kanunu’nun eşcinselliği suç sayan ilgili hükümlerinin değiştirilmesi nedeniyle başvurusunu geri çekmek istediği hususunda bilgilendirmiştir. Mahkeme bu koşullarda, başvuranın başvurusunu takip etme konusunda istekli olmadığına değerlendirilebileceği kanısına varmıştır. Ayrıca Mahkeme, Sözleşme kapsamında yer alan insan haklarına saygı ilkesi bağlamında davanın incelenmesinin devam edilmesini gerektiren özel bir durum tespit edememiştir. Bu nedenle Mahkeme davayı kayıttan düşürmeye karar vermiştir.

Bir yetişkinle ergen arasındaki eşcinsel ilişkilerin suç sayılması

L. ve V. / Avusturya Davası (no. 39392/98 ve 39829/98) ve S.L. / Avusturya Davası (no. 45330/99)

9 Ocak 2003

Başvuranlar, yaşları 14 ila 18 arasında değişen genç erkeklerle eşcinsel ilişkiye girmekten dolayı mahkum edilmişlerdir. Avusturya kanunlarına göre, yetişkin erkeklerin 14-18 yaş grubundaki erkeklerle eşcinsel fiilleri cezai suç kabul edilirken aynı yaş grubundaki kızlarla ilişkileri suç sayılmamaktadır.

Mahkeme, **8. maddeyle** (özel ve aile hayatına saygı hakkı) bağlantılı olarak **14. maddenin** (ayrımcılık yasağı) **ihlal edildiğine** karar vermiştir. Şikâyet konusu muamele farklılığının haklı gerekçelere dayandırılmayacağını tespit etmiştir.

Ayrıca bk. Woditschka ve Wilfing / Avusturya, 21 Ekim 2004 tarihli karar; Ladner / Avusturya, 3 Şubat 2005 tarihli karar; Wolfmeyer / Avusturya, 26 Mayıs 2005 tarihli karar; H.G. ve G.B. / Avusturya (no. 11084/02 ve 15306/02), 2 Haziran 2005 tarihli karar; R. H. / Avusturya (no. 7336/03), 19 Ocak 2006 tarihli karar; E.B. ve Diğerleri / Avusturya (no. 31913/07, 38357/07, 48098/07, 48777/07 ve 48779/07), 7 Kasım 2013 tarihli karar.

B.B. / Birleşik Krallık (no. 53760/00)

10 Şubat 2004

Başvuran 16 yaşında bir ergenle cinsel ilişki yaşadığı gerekçesiyle yargılanmıştır. İlgili tarihte yürürlükte olan mevzuata göre (1998-1999) on sekiz yaşın altındaki erkeklerle eşcinsel ilişki yaşamak cezai bir suç teşkil etmekte iken, heteroseksüel ilişki için rıza yaşı 16’dır.

Mahkeme, **8. maddeyle** (özel ve aile hayatına saygı hakkı) bağlantılı olarak **14. maddenin** (ayrımcılık yasağı) **ihlal edildiğine** karar vermiştir.

Ayrıca bk:

- Sutherland / Birleşik Krallık, 27 Mart 2001 tarihli karar: Yeni kanunla, heteroseksüel ve eşcinsel ilişki için rıza yaşının eşitlenmesiyle birlikte bu dava Sözleşme'nin 37. maddesi uyarınca kayıttan düşürülmüştür.

- Connell ve Diğerleri / Birleşik Krallık, 8 Ocak 2002 tarihli karar: Hükümet ve başvuranlar arasında çözüme ulaşılması sonucunda bu dava Sözleşme'nin 37. maddesi uyarınca kayıttan düşürülmüştür.

Santos Couto / Portekiz

21 Eylül 2010

Başvuran ergenlerle yaşadığı eşcinsel ilişkiden dolayı mahkum edilmesinin, cinsel yönelimi temelinde gerçekleştirilmesi nedeniyle ayrımcı bir nitelik taşıdığını ileri sürmüştür.

Mahkeme **8. maddeyle** (özel ve aile hayatına saygı hakkı) bağlantılı olarak **14. maddenin** (ayrımcılık yasağı) **ihlal edilmediğine** karar vermiştir. Benzer durumda olan diğer kişilerle karşılaştırıldığında başvurana yönelik olarak gerçekleştirilen muamelede herhangi bir farklılık olmaması nedeniyle, ayrımcı bir muamele söz konusu değildir.
